

استفاده از فرازبان ریسک برای شناسایی ریسک ها

© June 2008, Dr David Hillson PMP FAPM

david@risk-doctor.com

روشن است که جهت مدیریت اثربخش ریسک ها، توضیح و توصیف بدون ابهام و شفاف آنها ضروری است. یک ابزار مفید برای توصیف و توضیح ریسک، فرازبان ریسک می باشد، که با استفاده از یک جمله ی سه بخشی، ریسک را از دلیل ها و پیامدهای آن متمایز می سازد. فرمت فرازبان ریسک می تواند بدین شکل نوشته شود: "به دلیل <دلیل (ها)>، <ریسک> ممکن است روی دهد، که می تواند منجر به <پیامد (ها)> شود. این ساختار جمله، به ما در ایجاد اطمینان که روی ریسک واقعی متمرکز شده ایم کمک می کند. این ساختار به عنوان دستور زبانی زیبا، همچنین می تواند برای کمک به ما در شناسایی ریسک ها به وسیله ی شروع از پایان یا دیگر موارد، استفاده شود.

دلیل ها، واقعیات یا شرایط کنونی قطعی که هم اکنون وجود دارند و یا قطعاً در آینده وجود خواهند داشت، می باشند. با وجود اینکه خود این ها ریسک نیستند، چوع قطعاً وجود دارند، ولی بسیاری از آن ها می توانند باعث ایجاد ریسک ها شوند. ما می توانیم با فهرست کردن واقعیت های مربوطه در پروژه مان و یا در هر مورد دیگری که در حال ارزیابی است، کار را شروع کنیم و یا یک ساختار شکست ریسک (RBS) می تواند برای در نظر گرفتن همه ی دلیل های ممکن ریسک شامل فنی، مدیریتی، تجاری و منابع خارجی، استفاده شود. سپس می توانیم با پرسیدن سؤال های ساده ای مانند "چه می شود اگر؟" یا "چرا این واقعیت ما را نگران می کند یا برای ما اهمیت پیدا می کند؟"، از دلیل به ریسک حرکت کنیم. در اینجا دو عنصر نخستین فرازبان ریسک می تواند کمک کند: "چه ریسک های غیر قطعی ای ممکن است به عنوان نتیجه ی این واقعیت ایجاد شود؟". برای مثال، ممکن است ما در این مورد که سازمان دچار کمبود نیروی متخصص مورد نیاز برای یک پروژه ی جدید شود، نگران شویم. فرازبان ریسک ما را از این واقعیت به سمت جلو راهنمایی می کند تا بگوییم "به دلیل اینکه کمبود نیروی متخصص داریم (دلیل)، ممکن است نیازمندی ها را درست نفهمیم (ریسک)، یا ممکن است در طراحی اشکال هایی ایجاد شود (ریسک)، یا ...".

ما همچنین می توانیم با حرکت رو به عقب در فرازبان ریسک، از تاثیرت بالقوه برای شناسایی ریسک های شناسایی استفاده کنیم. تاثیرات پیامدهای احتمالی ای هستند که اگر روی دهند، باریک یا چند تا از هدف ها تاثیر می گذارند. ممکن است برای اطمینان از اینکه همه ی انواع تاثیرات شامل زمان، هزینه، کیفیت، عملکرد، ایمنی، محیط زیست و غیره را در نظر گرفته ایم، از ساختار شکست تاثیر ریسک (RIBS) استفاده نماییم. تاثیرات منفی ما را در یافتن خطرات کمک می کند، و تاثیرات مثبت می تواند برای کشف فرصت ها آزموده شود. ما این کار را به سادگی با پرسیدن "چگونه یا چرا این تاثیر می تواند روی دهد؟" انجام می دهیم. این موضوع مربوط به دو بخش پایانی فرازبان ریسک می شود: "چه رویدادهای غیر قطعی ای ممکن است روی دهد که باعث تولید این ریسک گردد؟" به عنوان مثال خطرات می توانند با کشف اینکه اگر این عدم قطعیت ها اتفاق می افتادند چه اضافه هزینه ای ایجاد می شد (مثلاً "مکن است یک تامین کننده ی کلیدی قیمت ها را افزایش دهد" یا "مکن است ما در دستیابی به بهره وری مورد انتظار شکست بخوریم")، یافته شوند. ما می توانیم فرصت ها را با فکر کردن در این باره که چه چیزی می تواند روی دهد که در پس انداز پول ما را کمک کند (مثلاً "سقوط قیمت ملک می تواند هزینه ی اجاره ی دفتر ما را کاهش دهد" یا "مکن است استخدام های جدید باعث ایجاد تکنیک های مدرن و مؤثر جدیدی شود")، شناسایی کنیم.

RISK DOCTOR BRIEFING

فرازبان ريسك تنها يك ابزار مفيد براي ايجاد بهبود در توصيف و توضيح شفاف ريسك نيست. اين ابزار، چه از طريق حركت مرحله به مرحله ي رو به جلو از دليل به ريسك (به وسيله ي پرسش "چه مي شود اگر؟" و چه از طريق حركت رو به عقب از تاثير به ريسك ("چگونه اين تاثير مي تواند ايجاد شود؟")، در شناسايي ريسك ها نيز مي تواند مؤثر باشد. اين چارچوب سه بخشي ساده راه مهمي را براي يافتن عدم قطعيت هايي كه روي مي دهند و اطمينان از اينكه فرآيند ريسك روي ريسك هاي واقعي متمرکز خواهد بود، پيشنهاد مي دهد.

To provide feedback on this Briefing Note, or for more details on how to develop effective risk management, [contact the Risk Doctor \(info@risk-doctor.com\)](mailto:info@risk-doctor.com), or [visit the Risk Doctor website \(www.risk-doctor.com\)](http://www.risk-doctor.com).